

Conjunt d'edificis a la plaça dels Cavallers i al carrer del Coll del Castell

Rupit i Pruit

Ubicació

Comarca:	Osona
Lloc/Adreça:	Carrer del Fossar, 27-29; Plaça dels Cavallers, 7-9; Carrer del Coll del Castell, 1-15
Emplaçament	A l'extrem de llevant del nucli urbà de Rupit
Alçada:	863 m.s.n.m

Coordenades:

Latitud:	42.02461
Longitud:	2.46674
UTM Est (X):	455854
UTM Nord (Y):	4652646

Classificació

Número de fitxa	08901 - 183
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Conjunt arquitectònic
Estil / època:	Modern Popular
Segle	XVII-XVIII
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BCIL
Observacions protecció:	Catàleg de béns a protegir de Rupit i Pruit
Data aprovació:	dv., 23/05/2014 - 12:00
Accés	Fàcil
Ús actual:	Social
Titularitat	Privada
Titular:	Diversos propietaris
Fitxes associades:	

Nucli urbà de Rupit

Can Negre

Habitatge al carrer del Coll del Castell, 9

Habitatge al carrer del Coll del Castell, 1

Can Calau

Habitatge al carrer del Coll del Castell, 11

Habitatge al carrer del Coll del Castell, 5

Habitatge al carrer del Coll del Castell, 13

Habitatge al carrer del Coll del Castell, 3

Can Pahisa

Front d'edificis de la façana est al riu

Autoria de la fitxa Adriana Geladó Prat

Data de registre de la fitxa: dj., 13/05/2021 - 13:34

Descripció

Conjunt situat a la banda nord-est del nucli antic de Rupit, des del carrer del Fossar i fins a la intersecció amb el camí de Santa Llúcia i el carrer de la Pedrera. Està format per una plaça de planta irregular, desdibuixada pel pas del tram final del carrer del Fossar (de fet, els números 27 i 29 d'aquest carrer estan inclosos en el conjunt). El carrer presenta un traçat rectilini pla i compta amb una petita placeta a la part final, just davant de la intersecció amb el carrer del Bac de l'Era. Es caracteritza per l'absència d'edificis a la banda de llevant, fet que propicia un ampli mirador damunt de l'altra vall (camí de Santa Llúcia i carrer de les Peces). Per contra, les construccions de la banda de ponent es troben adossades a redós del penyal on es localitzen les restes del castell. Tant la plaça com el carrer s'assenten damunt de l'aflorament de la roca natural de la zona i queden definits per les edificacions que els integren, que mantenen la tipologia originària dels segles XVII i XVIII (tot i algunes reformes posteriors). La tipologia general és d'edificis entre mitgeres destinats a habitatge, coberts amb teulades d'un i dos vessants i distribuïts en planta baixa i dos pisos. Presenten obertures emmarcades en pedra i diverses llindes datades (sobretot durant la segona meitat del segle XVII) i decorades amb símbols religiosos i noms propis. Pel que fa als materials i les tècniques constructives són de caire tradicional, amb parets de pedra desbastada de la zona, restes de revestiments arrebossats i ràfecs de fusta.

Observacions:

Alguns dels edificis que conformen aquest conjunt són coneguts amb diversos sobrenoms: can Saltiri (c. Fossar, 27), can Bigorra (c. Fossar, 29), can Pahisa (pl. Cavallers, 7), can Negre o Bonegre (pl. Cavallers, 9), can Xicó (c. Coll del Castell, 1), can Cucut (c. Coll del Castell, 3), can Paraire (c. Coll del Castell, 5), can Calau (c. Coll del Castell, 7), ca l'Esteve (c. Coll del Castell, 11), can Perot (c. Coll del castell, 15).

Història

Si ens fixem en les dates que hi ha gravades a les llindes dels edificis que conformen la via, podem situar la seva construcció i reforma durant els segles XVII i XVIII. Arquitectònicament, la vila de Rupit es desenvolupà entre els segles XVI i XVIII, en especial en el segle XVII, que correspon a l'època de màxima esplendor de la població. Rupit va adquirir un posicionament clau dins de la indústria tèxtil de la llana (més en concret del drap), gràcies a la proximitat amb el camí ral Vic-Olot (la producció anava cap a Vic i

Barcelona), l'existència de diversos molins i la presència històrica de ramats en tota la zona. Pel que fa al segle XVIII, les intervencions arquitectòniques es redueixen a reparacions efectuades en els edificis preexistents i a la recerca de nous espais per urbanitzar, com per exemple els carrers de la Barbacana, del Bac de l'Era o de la Pedrera (Solà, 2014: 1009-1010).

Antigament, la plaça dels Cavallers era un punt de trobada i tertúlia de la gent benestant.

Bibliografia

CROSAS, Carles; SOLÀ, Joan; DOMINGO, Gemma (2014). *Catàleg de béns a protegir. Text refós*. Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Rupit i Pruit. Consultat 12 novembre 2020, des de <https://dtes.gencat.cat/rpucportal/> Núm. identificació C06.

MARSAL, Joaquim (2020). *Rupit i les seves llindes*. Consultat 13 novembre 2020, des de <http://www.rupitpruit.cat/turisme/fulletons.html>

SOLÀ COLOMER, Xavier (2014). "La febre de la construcció en el segle XVIII: urbanisme i arquitectura en el Collsacabra". *Ausa*, XXVI, núm. 174, p. 991-1019.

VINYETA, Ramon (1998). *Rupit. Guia turística*. Rupit: Mª Estrella Dorca i Aragonés, p. 76-77, 80-81.

